

TALITHA ZERVAAS - DOCENT ENGELS, MENTOR, COÖRDINATOR VAN DE PR8-KLAS OP HET ELEMENT IN AMERSFOORT EN DAARNAAST BRUGGENBOUWER OP HET MERIDIAAN COLLEGE
25 jaar docent met passie voor het vmbo

(school)loopbaan

Schoolloopbaan: Talitha doorliep gedeeltelijk de havo in Nederland maar maakte haar middelbare school af in de Verenigde Staten. Daar volgde ze haar lessen op vwo-niveau, wat later in Nederland, in 1994, werd omgezet naar een havo-diploma. Na haar terugkomst startte ze aan de lerarenopleiding Engels aan de Hogeschool in Utrecht.

Loopbaan: In 1999, vers van de opleiding, begon ze als docent op Het Element in Amersfoort. Aan deze school heeft ze haar hart verpand en werkt daar nu nog steeds.

Waarom heb je gekozen voor een baan als docent?

"Ik heb niet echt gekozen om docent te worden. Wél vond ik het Engels mooi en daar wilde ik mee verder. Mijn moeder adviseerde mij voor een lerarenopleiding te kiezen. Ik sputterde nog wel een beetje tegen, omdat ik twijfelde aan dat beroep. Na diverse (snuffel)stages, ook op mijn voormalige middelbare school, was ik overtuigd: dit is wat ik graag wil gaan doen! Vooral het 'meereizen' met de ontwikkeling van kinderen sprak me enorm aan."

Hoe kijk je terug op de start in je huidige baan?

"Nou, dat begin verliep niet zo eenvoudig. Je hebt als 'verse' docent toch een wat romantisch beeld van over hoe je wilt lesgeven. Het huidige vmbo was net van start gegaan en ik had nog maar een paar lesuren. Er waren in dat eerste jaar ook wat moeilijke en bijzondere dingen waardoor het moeizaam ging.

Ik heb veel lesgegeven in een tekenlokaal met van die verstelbare tekentafels; geen succes. De leerlingen zaten voortdurend aan de tafels, die de hele les door bewogen. Gelukkig had ik goede begeleiding en een teamleider die me gerust stelde. Die zei: 'Gun je jezelf vijf jaar om het vak te leren, en doe dat in kleine stappen'."

Heb je vroeger docenten gehad die je geïnspireerd hebben? Wat zou je gedaan hebben als je geen docent zou zijn geworden?

"Dat ik iets met het Engels zou gaan doen stond vast, daar had ik geen docent voor nodig. Ik had op school een docente Engels die ik heel aardig vond. Ze was indertijd nog jong maar gaf les op een manier die mij aansprak. Waardoor ik dacht: zó wil ik het ook gaan doen. Zij nam de tijd om ons als leerling te zien, om de persoon achter het schillete te ontdekken.

Als ik geen docent zou zijn geworden had ik heel graag archeoloog of helikopterpiloot willen worden."

Hoe zouden je leerlingen jou omschrijven? Deze vraag heb ik ook maar even aan mijn leerlingen voorgelegd.

"Een aantal leerlingen antwoordde: 'Jij bent mijn schoolmama'. Thuis heb ik een mama, maar hier op school ben jij als een mama voor mij".

Ik sta er ook om bekend dat ik goed kan luisteren, zowel bij leerlingen als collega's. En streng? Nou, dat valt wel mee. Ik stel wel harde kaders, maar daarbinnen is er bij mij heel veel mogelijk!" ▶

Is er verschil tussen vmbo-leerlingen van toen en van nu?

“Een kind is een kind. Ik zie daarin niet heel veel verschillen met toen en nu. De maatschappij is natuurlijk wel sterk veranderd. Kinderen verdragen minder regels en zoeken nog steeds de veiligheid van de klas. Sociale media heeft een grote rol gekregen in het leven van kinderen. Sommige kinderen hebben daar last van, aan de andere kant weten ze ook meer over onze wereld. En ik groei daar graag in mee, in hun wereld. En soms kunnen we ook leuke dingen doen dankzij sociale media; samen grappige filmpjes maken bijvoorbeeld.”

Wat wil je je leerlingen meegeven?

“Dat vind ik een lastige vraag. En ik wil ook niet vervallen in clichés. Maar wat ik ze wil meegeven is dat ze mogen zijn wie ze zijn. Dat ze de tijd kunnen nemen om te groeien. En vooral dat ze niet moeten kijken naar wat ze niet kunnen, maar vooral naar wat ze wél kunnen! En ja, dan kom je ook af en toe beren tegen op je weg, maar ach, dat zijn maar teddyberen, daar stap je zo overheen.

Niet alles is maakbaar, soms schuurt het in het leven, maar juist op die momenten leer je veel.”

Wat beschouw je als de grootste veranderingen of ontwikkelingen in het vmbo-onderwijs in de afgelopen 25 jaar? Wat is er in je rol als docent veranderd?

“Passend onderwijs is een hele belangrijke. Het betekent meer leerlingen met een rugzakje en speciale behoeften.

Binnen het vmbo kijken we nu gelukkig meer naar de talenten van een kind. En we laten het kind ook zelf kijken naar wat het kan en wil. Mijn taak is daardoor veranderd van een directieve docent naar een coachende docent. Ook als mentor kan ik de leerlingen meer ruimte geven en ze gaan nu meer beroepsrichtingen langs.”

Wat is de belangrijkste les die je zelf geleerd hebt in 25 jaar vmbo-onderwijs?

“Dat je vanuit de relatie met de leerlingen moet werken en niet vanuit je vak. Dus ja, ik wil ze graag goed Engels leren, maar alleen als je ze echt ziet, een relatie met ze hebt, dan gaan ze aan de slag.

Als je net start als docent wil je graag vriendjes worden met je leerlingen; dat werkt niet. Dat is niet hetzelfde als een band, een relatie met ze hebben.”

Wat is het mooiste aan werken in het vmbo? Kun je een voorbeeld noemen van iets waar je heel blij van werd of waarvan je dacht: daar doe ik het voor?

“Dat is voor mij de doelgroep, de kinderen! Dat ik met ze mee mag in hun zoektocht naar hun talenten.

Een voorbeeld dat me zo te binnen schiet is een project met hoogbegaafde kinderen van het vwo en vmbo-leerlingen. We noemden het ‘Scheten in een reageerbuis’. Dat ging van pizza bakken tot aan allerlei filosofische vraagstukken. Onze leerlingen vonden dat doodeng; ze waren bang dat ze niet met elkaar konden praten. En ook de vwo-leerlingen vonden het heel spannend. Maar het pakte goed uit. Vmbo-leerlingen deelden de fijne kneepjes van het pizza bakken met de vwo’ers. Ze leerden van elkaar en mét elkaar. Burgemeester Bolsius nodigde de leerlingen uit voor een vervolg waarbij leerlingen gezamenlijk cupcakes maakten.”

Als jij het voor het zeggen had wat zou je dan morgen willen veranderen aan het vmbo?

“Ik heb al veel dingen mogen veranderen in de afgelopen 25 jaar. Mijn droom is om niet zo vroeg te hoeven selecteren. Dat we niet alleen afgaan op de uitkomst van een toets om de schoolkeuze te bepalen. Dat leerlingen meer tijd krijgen. Ideaal zou zijn om een school te bieden voor kinderen van 4 tot en met 18 jaar. Dat overgangen en keuzes meer fluïde zijn.”

Terugkijkend op de afgelopen 25 jaar, waar ben je dan het meest trots op?

“Poeh, moeilijke vraag. Ik ben trots op zoveel dingen: mijn collega’s, samen dingen doen, de ontwikkeling van deze school en het vmbo. En ik ben heel trots op ieder kind dat hier een diploma haalt. En een goede ontwikkeling: dat er op de docentenopleiding steeds meer aandacht is voor het vak op de werkvloer.” ■

terugblik

Tekst: Alinda van Dijk | Fotografie: Hetty van Oijen